

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1278/21-T

Název	Základní umělecká škola, Jablunkov, příspěvková organizace
Sídlo	Bukovecká 479, 739 91 Jablunkov
E-mail	ondrej.bazgier@zusjablunkov.cz
IČ	64120392
Identifikátor	600003914
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	MgA. Ondřej Bazgier, DiS.
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Bukovecká 479, 739 91 Jablunkov č.p. 70, 739 81 Košařiska
Termín inspekční činnosti	4. 10. 2021 – 6. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Jablunkov, příspěvková organizace (dále „škola“) je jedním z hlavních kulturních a vzdělávacích center mikroregionu, který tvoří několik samostatných obcí na česko-polsko-slovenském trojmezí. Díky této pohraniční poloze se do výuky a činnosti školy výrazně promítají regionální tradice těchto tří států.

Aktivita školy navazuje na více jak šedesátiletou tradici jablunkovského hudebního školství. Škola uskutečňuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním oboru a výtvarném oboru. V současné době realizuje vzdělávání v kmenové budově školy v Jablunkově na ulici Bukovecká 479 (ředitelství školy, učebny hudebního a výtvarného oboru, koncertní sál) a v dalších místech poskytovaného vzdělávání (dále „pobočka“) v prostorách základních škol v Bukovci č.p. 66 (hudební obor) a nově od školního roku 2021/2022 také v Košařískách č.p. 70 (hudební obor). Další dvě pobočky v prostorách základních škol v Bystřici č.p. 144 a v Mostech u Jablunkova č.p. 750 nejsou aktuálně využívány, pobočka v základní škole v Návsí č.p. 345 byla z důvodu nevyhovujících podmínek pro výuku zrušena. Škola nemá bezbariérový přístup do prostor, ve kterých probíhá vzdělávání.

Škola poskytuje vzdělávání ve studijních zaměřeních v jednotlivých oborech podle Školního vzdělávacího programu základní umělecké školy Jablunkov (dále „ŠVP“) platného od 1. 9. 2021. Z vyučovaných studijních zaměření hudebního oboru převažuje zájem o studium hry na klavír, housle a kytaru. Škola nabízí výuku v přípravném studiu ke vzdělávání základního studia I. stupně a II. stupně a základním studiu I. a II. stupně rovněž studium pro dospělé. Ve sledovaném období škola nevykazovala žádné žáky se speciálně vzdělávacími potřebami ani žáky mimořádně nadané.

Informace o škole jsou pro zájemce a veřejnost průběžně zveřejňovány prostřednictvím nově vytvořených webových stránek www.zusjablunkov.cz, formou informačních materiálů a tiskovin (např. Kulturní zpravodaj) i prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, YouTube, Instagram).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy, který je ve funkci od ledna 2019, vychází při řízení z reálného Konceptu rozvoje Základní umělecké školy Jablunkov, příspěvková organizace na šestileté období od roku 2019 do 2025. Navazuje v něm na Strategický plán rozvoje základní umělecké školy Jablunkov 2017 – 2021 zpracovaný předchozím vedením a dále jej rozvíjí. Při jeho realizaci se opírá rovněž o zaměření a vize školy uvedené ve ŠVP, který byl inovován o nová studijní zaměření Hra na hoboj a Hra na příčnou flétnu. Stanovené koncepční cíle v jednotlivých oblastech (výchovně vzdělávací oblast, rozvoj zaměstnanců, materiálně technické zabezpečení školy, spolupráce s rodiči) se ředitel snaží postupně realizovat.

ŠVP, který je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro umělecké vzdělávání, prochází v letošním roce 2021/2022 plánovanou a promyšlenou revizí týkající se kontroly ročníkových výstupů jednotlivých studijních zaměření vyučovaných oborů s dopadem na zpřesnění formulací a stupňování míry požadavků v závislosti na ročních studiu.

Organizační uspořádání školy vyhovuje její struktuře a velikosti. Ředitel jako svůj poradní orgán využívá mj. i uměleckou radu. Systém řízení školy vykazuje dílčí nedostatky. Kontrolní a řídicí činnost ředitele se zaměřuje na úkoly, které vyplývají z pedagogických rad. Kvalita vzdělávacího procesu je sledována prostřednictvím hospitací, které jsou prováděny ředitelem nebo jím pověřeným pedagogem. Závěry z kontrol jsou písemně

zdokumentovány a s pracovníky průkazně projednány. Hospitační činnost vedení školy není dostatečně zaměřená na plnění výstupů ŠVP, metodickou podporu pedagogů a hodnocení žáků se zaměřením na sebehodnocení, vrstevnické hodnocení a formativní hodnocení.

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují požadavek odborné kvalifikace, někteří z nich byli uznáni ředitelem výkonnými umělci. V posledních letech pedagogický sbor prochází generační obměnou. Nízká míra pracovních úvazků mnohých pedagogů nedává mnoho možností k jejich spolupráci a neprospívá stmelování pedagogického sboru. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je organizováno podle celoročního plánu, který je zpracován společně s pedagogy. V průběhu posledního školního roku 2020/2021 se škola zaměřila mj. na semináře týkající se formativního hodnocení žáků. I přes uskutečněné další vzdělávání pedagogů v této oblasti realizace formativního hodnocení, sebehodnocení a vrstevnického hodnocení probíhala ve výuce pouze v náznacích a nahodile, nemá požadovaný efekt. Účast některých učitelů na vzdělávacích akcích se pozitivně promítá do kvality vyučovacího procesu v rámci metodiky jimi vyučovaných předmětů. Vzhledem ke skutečnosti, že někteří pedagogové vyučují předmět mimo svou odbornou kvalifikaci, je žádoucí u těchto učitelů zajistit absolvování kurzů nebo seminářů týkající se metodiky jimi vyučovaných nástrojů.

Škola disponuje vhodnými prostory pro výuku hudebního oboru v individuální i kolektivní výuce. Učebna výtvarného oboru je prostorná a dobře vybavena učebními pomůckami včetně interaktivní tabule a notebooků pro lepší názornost učiva. V prostorách školy se nachází koncertní sál, který slouží k prezentaci výsledků vzdělávání žáků hudebního oboru, výtvarné práce jsou však pouze v omezené míře vystavovány na chodbách kmenové budovy školy. Ředitel sleduje a vyhodnocuje stav vybavení školy a potřeby žáků i zaměstnanců, což se odráží ve zrealizovaných projektech zkvalitňování školního prostředí (např. odhlučnění učeben). Systematicky jsou opravovány a pořizovány nové hudební nástroje, výrazným nedostatek je však koncertní křídlo, které nevyhovuje běžnému standardu z hlediska zabezpečení kvalitní výuky a prezentace výsledků vzdělávání žáků. Vchod do budovy školy je nově zabezpečen elektronickým systémem, který svou funkčností zajišťuje zamezení vstupu cizích osob.

Na pobočkách, které jsou v prostorách základních škol, jsou využívány většinou samostatné učebny pro individuální výuku. Pro kolektivní výuku slouží běžné třídy základní školy, které jsou vybaveny interaktivní tabulí a potřebnou audiotechnikou nutnou k výuce hudebně teoretického předmětu.

Škola se náplní základního uměleckého vzdělávání i svými dalšími činnostmi snaží podporovat zdravý psychický i fyzický vývoj žáků při školních i mimoškolních aktivitách. Žáci jsou v průběhu vzdělávání seznamováni s riziky a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví. Pozitivním důsledkem je absence školní úrazovosti.

Finanční prostředky umožňují naplňování ŠVP. Škola se iniciativně zapojila do projektu spolufinancovaného z Evropských sociálních fondů, takto získané finanční prostředky vhodně využívá ke zvýšení kvality vzdělávání žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla prováděna v kmenové budově školy na ulici Bukovecká 479. Sledované vyučovací hodiny v individuální výuce po formální stránce vhodně začínaly převážně přípravou na hodinu v podobě rozehrání žáků na stupnicích a akordech. V další části následovala efektivní práce pedagoga i žáka s doma připravenými skladbami a také se skladbami novými, převážně technického rázu, závěr byl věnován přednesové literatuře.

Zřetelné seznámení žáků s cílem vyučovací hodiny ze strany učitelů proběhlo jen v několika případech. Ve všech sledovaných hodinách byly u žáků budovány a zdokonalovány správné tónové, intonační a technické prvky nástrojové hry, bylo dbáno na správné frázování, logickou a výrazově stylovou výstavbu přednesových skladeb. V hodinách panovalo pracovní a přátelské tvůrčí klima, mladším žákům byl poskytnut v průběhu výuky dostatečný prostor pro oddech a relaxaci. Žáci měli ve většině případů očekávané až vynikající tónové, technické a výrazové dovednosti a návyky, které dokážou při interpretaci skladeb využít. Hodnocení práce žáků ze strany učitelů ve sledovaných hodinách probíhalo průběžně a následně na konci hodiny. Sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno jen v ojedinělých případech. Výuka jevila znaky systematické přípravy s ohledem na schopnosti a požadavky žáků. Někteří učitelé během vyučování používali jako motivační faktor vlastní ukázkovou hru částí studovaných skladeb. Někteří pedagogové využili k demonstraci rovněž audiovizuální nahrávky, kterými byly prezentovány možné způsoby interpretace přednesové skladby určené pro koncertní účely. Příznivé podmínky byly vytvořeny pro vzdělávání žáků hudebního oboru v nižším ročníku ve studijním zaměření Hra na housle, kdy zákonný zástupce mohl být přítomen ve vyučování. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila účinnost předávaných informací pedagogem a funkčnost domácí přípravy žáka. Práce učitelů byla z hlediska naplňování studijních cílů účinná, většina pedagogů vykazovala dobré znalosti metodiky jimi vyučovaných nástrojů. Vyučující dokázali pracovat s chybou žáka, rozebrat její příčiny a v dílčích krocích chybu odstranit a navést žáka na bezchybné domácí cvičení.

V průběhu výuky předmětu Hudební nauka pedagogové vhodně využívali učební pomůcky včetně interaktivní tabule. V procesu vyučování byly zařazeny ponejvíce hudebně-teoretické činnosti, méně pěvecké, rytmické a sluchové. Dostatek prostoru byl věnován opakování učiva v pracovních sešitech. V průběhu sledovaných hodin učitelka žáky pozitivně motivovala, byla vstřícná při komunikaci, k sebehodnocení ani vrstevnickému hodnocení žáci vedeni nebyli.

V průběhu skupinové výuky, kdy v jedné vyučovací hodině jsou záměrně přítomni pouze dva žáci, byly zvolenými metodickými postupy upevňovány základy potřebných technických dovedností a pracovních návyků. Výuka však neměla charakter skupinového vyučování, jelikož nebyla ze strany vyučujícího věnována pozornost oběma žákům současně. Pedagog neměl připravenou jinou alternativu učiva pro žáka, který právě nehrál, v podobě pracovních listů nebo jiné činnosti, kterou by si žák procvičoval např. nabyté hudebně teoretické vědomosti. Vyučovací jednotka nebyla vzhledem k žákům efektivně využita.

Hospitace v rámci kolektivní instrumentální výuky proběhly ve dvou souborech. Vyučující v Kytarovém souboru a Lidové kapele se zaměřili nejen na budování a rozvíjení elementárních návyků kolektivní hry jako jsou rytmická souhra a intonační čistota, ale také na výrazovou stránku interpretace. Žáci se orientovali v notovém zápise, vnímali své spoluhráče, řídili se gesty a pokyny dirigenta. Bylo zřejmé, že na základě kolektivních uměleckých aktivit se u žáků prohlubují nejen pracovní návyky, ale rovněž učení vzájemné spolupráce a vytváří se u nich i větší sounáležitost se školou.

Výtvarný obor poskytuje vzdělávání žáků v několika smíšených skupinách napříč ročníky. Výuka byla vyučujícími materiálově i tematicky dobře připravena se zřetelem na realizovanou výtvarnou techniku a věkové složení žáků. Motivace byla zážitková, žáci byli aktivní, s vyučující živě komunikovali a utvářeli si představu o své následující práci. K inspiraci uměním byla využita také interaktivní tabule. Stanovení cíle hodiny bylo formulováno jasně, výtvarné prostředky pro plošnou práci byly zvoleny adekvátně k námětu a přiměřeně k motorickým a celkovým výtvarně-technickým dovednostem žáků. V průběhu

vyučovacího bloku byl žákům ponechán dostatečný prostor pro rozvoj fantazie při ztvárnění vlastní tvorby. Žáci sami připravovali potřebné pomůcky. Vyučující průběžně tvorbu žáků sledovaly, kladly důraz na správné zvládnutí použitých výtvarných technik a směřovaly je ke splnění zvoleného cíle. V průběhu výuky nechybělo průběžné i závěrečné hodnocení ze strany vyučujících, využity byly i prvky formativního hodnocení. Vrstevnické hodnocení prací žáků nebylo realizováno. Ve všech sledovaných hodinách byla zřejmá příjemná a pracovní atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K vyhodnocování pokroku žáků ve vzdělávání ředitel využívá pololetní a závěrečnou klasifikaci a tzv. postupové zkoušky. Dalším zdrojem informací jsou např. výsledky žáků v soutěžích a zpětná vazba od jejich zákonných zástupců. Ve školním roce 2020/2021 převládá většina hodnocených žáků prospěla s vyznamenáním, žádný žák nebyl hodnocen stupněm „neprospěl“. Postupové zkoušky do jednotlivých ročníků jsou řádně zdokumentovány. Při přijímání uchazečů ke studiu škola postupuje v souladu se stanovenými kritérii a respektuje princip rovnosti uchazečů při přijímání.

Pro hodnocení efektivity realizace ŠVP ředitel využívá interní koncerty a prezentace prací žáků. Pro zkvalitňování vzdělávání škola účelně využívá informací od absolventů o jejich úspěšnosti v umělecké profesionální či amatérské kariéře. Ty získává např. na akcích pro veřejnost nebo při spolupráci bývalých absolventů při některých koncertech, které škola pořádá. S výsledky vzdělávání žáků jsou jejich zákonní zástupci seznamováni zejména prostřednictvím informací v elektronické žákovské knížce, dále při setkání s pedagogem při vyzvedávání dětí, na koncertech a výstavách. Škola účinně podporuje motivaci žáků k učení a k dosahování dobrých výsledků. Talentovaným žákům je poskytována podpora formou individuálního přístupu. Na základě znalosti jejich možností a dovedností pedagogové pro tyto žáky připravují zadání a úkoly vyšší náročnosti, příležitosti zapojovat je do soutěží a přehlídek. Výrazných úspěchů a předních umístění dosahují žáci hudebního oboru zejména ve studijním zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje. Lidové kapely, které mají ve škole dlouhodobou tradici výrazně podporují její sounáležitost s regionální kulturou a jsou velmi pozitivně vnímány na různých akcích širokou veřejností v souvislosti s rozvojem uměleckého multikulturního cítění žáků. Kapely jsou dlouhodobě úspěšné v národních kolech soutěží vyhlášených Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy.

Žáci mohou v průběhu školního roku prokázat pokrok ve vzdělávání a získaných kompetencích při různých veřejných prezentacích. V průběhu školního roku 2020/2021 z důvodu on-line výuky způsobené pandemií se nemohla prezentovat na veřejnosti v plné šíři. Zdařile však proběhly dva koncerty a on-line třídní koncerty jednotlivých učitelů. Stejným způsobem proběhla rovněž výstava prací žáků výtvarného oboru a Adventní koncert. Všechny tyto akce se setkaly s pozitivním ohlasem.

Závěry

Vývoj školy

- od ledna 2019 probíhaly změny na pozicích ve vedení školy i významná generační a profesní obměna pedagogického sboru

- zázemí základní umělecké školy se rozšířilo o další místo poskytovaného vzdělávání Kosařska č.p. 70 a došlo ke zrušení pracoviště v místě poskytovaného vzdělávání Návsí č. p. 345
- škola rozšířila nabídku vzdělávání o studijní zaměření Hra na hoboj (školní rok 2019/2020) a Hra na příčnou flétnu (školní rok 2020/2021)
- od poslední inspekční činnosti konané ve školním roce 2016/2017 došlo ke zlepšení materiálně-technických i bezpečnostních podmínek, byly vytvořeny nové webové stránky poskytující aktuální informace pro zákonné zástupce i širokou veřejnost

Silné stránky

- stabilně kvalitní úroveň lidových kapel podporujících sounáležitost žáků s regionální kulturou
- spolupráce s bývalými absolventy v hudebním oboru podporuje rozvíjení osobnostně sociálních kompetencí prezentovaných školou

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- vedení školy v rámci hospitační činnosti cíleně nesleduje plnění výstupů školního vzdělávacího programu a aplikaci poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků do každodenní práce s žáky, poskytovaná metodická podpora pedagogům vyučujícím předměty mimo svou odbornou kvalifikaci není systematická
- nízká kvalita výstupů ve školním vzdělávacím programu s ohledem na stupňování náročnosti v navazujících ročnících studia v některých studijních zaměřeních hudebního oboru a výtvarného oboru
- vedení skupinové výuky v hudebním oboru neodpovídá jejímu charakteru a nemá pozitivní dopad na efektivitu vzdělávání žáků
- sporadické stanovení cíle vyučovací hodiny, absence sebehodnocení a vrstevnického hodnocení žáků v hudebním oboru a vzájemného hodnocení žáků ve výtvarném oboru
- nízká prezentace prací výtvarného oboru v prostorách školy
- zastaralé a technicky opotřebované koncertní křídlo v sále školy neumožňuje prezentovat výsledky vzdělávání žáků v požadované kvalitě
- příležitostí ke zlepšení je rozšířit nabídku v rámci souborové hry o seskupení s využitím dechových nástrojů
- příležitostí ke zlepšení je zajistit pedagogům výtvarného oboru sledování aktuálních trendů ve výtvarné pedagogice prostřednictvím seminářů nebo účasti na národních a mezinárodních přehlídkách či soutěžích

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- pokračovat v započaté revizi školního vzdělávacího programu zaměřené na kontrolu ročníkových výstupů jednotlivých studijních zaměření vyučovaných oborů vedoucí ke zpřesnění formulací a stupňování míry požadavků v závislosti na ročnících studia
- zaměřit se na metodiku skupinové výuky z hlediska společného zapojení žáků do vyučovacího procesu

- stanovit žákům vždy reálný a motivaci podporující cíl hodiny
- využívat metody formativního hodnocení žáků a cíleně je vést k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení
- instalovat v prostorách školy úspěšné výtvarné práce žáků a tím přispívat k estetizaci prostředí a posílení motivace jednotlivců v rámci umělecké tvorby a její prezentace
- zakoupit kvalitní koncertní křídlo pro vzdělávání a prezentaci výsledků žáky
- zaměřit se v rámci hospitační činnosti na plnění výstupů školního vzdělávacího programu a uplatňování inovativních forem a metod práce

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program základní umělecké školy Jablunkov inovovaný ke dni 1. 9. 2021
2. Školní matrika vedená k datu inspekce (vybraný vzorek)
3. Doklady o průběhu vzdělávání a jeho ukončování (vybraný vzorek)
4. Třídní knihy individuální, kolektivní a skupinové výuky ve školním roce 2021/2022 k datu inspekce (vybraný vzorek)
5. Školní řád s platností a účinností od 1. 9. 2021
6. Rozvrh vyučovacích hodin individuální, skupinové a kolektivní výuky pro školní rok 2021/2022 k datu inspekce
7. Záznamy z pedagogických rad (vybraný vzorek)
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
9. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci k datu inspekční činnosti (vybraný vzorek)
10. Protokoly o přijímání žáků pro školní rok 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Protokoly o postupových zkouškách v hudebním a výtvarném oboru (vybraný vzorek)
12. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
13. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy (vybraný vzorek)
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná ve školním roce 2021/2022 k datu inspekce (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

PaedDr. Alena Zupková, odborník pro
základní umělecké vzdělávání

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní
pracovnice

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková v.r.

PaedDr. Alena Zupková v.r.

Bc. Marcela Zahradníková v.r.

V Ostravě 1. 11. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

MgA. Ondřej Bazgier, DiS.
ředitel školy

MgA. Ondřej Bazgier, DiS. v.r.

V Jablunkově 5. 11. 2021